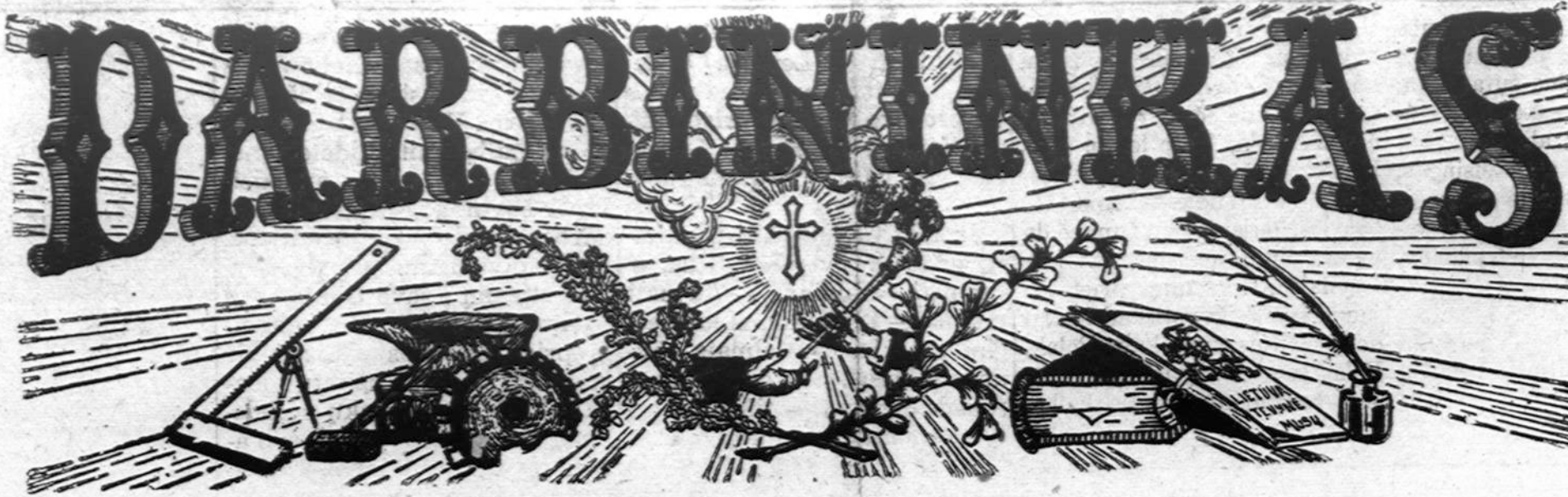

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SĄGOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00

"DARBININKAS" 242-244 W. Broadway, South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 4 CENTAL

VOL. V, No. 121 (751).

KETVERGAS, SPALIO 21 D., 1920.

Liet. St. Seimo Balsas.

PILIEČIAI!

Lenkai, Lietuvos dvarininkų vedami, puola mūsų sodžius, miestus, lieja mūsų žmonių kraują; jau priėję Nemuną, vis gilyn Lietuvon veržiasi.

Negelbėjo mūsų valdžios taikingumas, negelbėjo mūsų pasiūlymas nekovoti, nelieti kraują, bet lietuvių lenkų ginčą pavesi išrišti Tautų Sąjungai.

Nesitaikė su mumis lenkų valdžia, neklausė ir Tautų Sąjungos, netaikė ir nesitaikė, nes jai rūpi tik vienas dalykas: užkovoti ir pavergti mus, sunkią ranką ant mūsų uždėti.

Platus mūsų laukai, derlingos dirvos, tankūs miškai, Lenkuos gi maža gerai dirbamos žemės, maža miškų, daug žmonių, neužtenka duonos.

Todel veržiasi jie mus pavergti, kad mūsų žemes lenkais apgyvendintų, veržiasi jie mus pavergti, kad, mūsų sumindžiojus, plačiau jūra išeitų, su viso pasaulio prekybos ryšiais susiribtų; veržiasi jie mus pavergti, kad iš mūsų arklus, galvijus, duoną rekvizuotų, nes jų begaliniai karai su kaimynais ištuštino jų kraštą, nes jie savo duona kariuomenės neįstengia išlaikyti.

Veržiasi jie mus pavergti, nes juos veda mūsų dvarininkai, o šie gerai numano, kad jei bus Lietuva nepriklausoma, tai praras jie savo dvarus, dvarų žemės žmonėms bus išdalinta, tai amžinai jie ant mūsų savo galybės nustos.

Mūsų valdžia darė, daro ir darys visą, kad ir dabar dar taiką su lenkais padarytų, bet mes neturime užleisti lenkam savo žemės mindžioti ir terioti.

Ne, mes to neįsileisime! Mes ginsime savo žemę nuo lenkų užgrobimo bei kolonizacijos, nes jei neapginsime, tai suvargšime, elgetomis tapsime, tai eisime į svetimus kraštus svetimiesiems turtų krautų, sunkios darbo vargų.

Ginkime savo ramius gyvenimo nuo lenkų kariuomenės skerdynių, ginkime mūsų moteris nuo išniekinimų.

Pagrumojo Lenkijai.

Lenkai suaimanavo.

PALIOKAI PERSERGĖTI.

London, spal. 19. — Pereitą nedidelį Varšavoj Anglijos ir Francijos atstovai vienu kartu intekė Lenkijos valdžiai notą. Notose pasakyta, kad alijantų valdžios Vilniaus pagrobimą rokuoja lažymu karo paliaubų tarp Lenkijos ir Lietuvos sutarties, padarytos tarpininkaujant Tautų Lygos misijai ir lauzymu savo užtikrinimui duotų Tautų Lygai. Notoj toliau, sakoma, kad jei Lenkija pilnai dalyko neįstaišys, tai Francijos ir Anglijos valdžios svarstys kas daryti toliau.

London, spal. 19. — Laikraštis Times sužinojo, kad Lenkietikas pereitą nedidelį, reikią nusistebėjimą, kad Anglija ir

Ginkimės savo sodžius ir miestus nuo lenkų kariuomenės plėšimų, ginkime savo aruodus, nes jei neapginsime, tai mus laukia dar didesnė vargė, kaip įvairių okupacijų laikais.

Ginkimės nuo svetimos, mūsų dvarininkų vedamos, kariuomenės, nes jei nesiginsime, tai dvarininkai pas mus viršų paims. Tai mes niekad negalėsime žemės reformos padaryti, tai dvarai dvarininkų rankose liks arba bus išdalinti lenkų legioninkams.

Ginkimės nuo jų, nes jie neša dvasios vergiją visam kraštui, neša dvasinę pražūtį višoms tautoms, Lietuvoj gyvenančioms.

Ginkimės nuo lenkų puolimo kas kuo galėdamos: stodami į šaulių būrius, ginkimės, duodami kariuomenei laikyti, ginklams pirkti savo turtą: aukso, įvairių brangenybių, parūpinami kareiviams marškinių, pirštinių, šiltų rūbų, pildami valdžios sandelius grūdų, įvairaus maisto.

Kiekvienas padoras jaunuojis, sveikas vyras, turi sėsti į savo žirgą ir karan joti, arba miškuos, krūmuos susitelkus, sekti kiekvieną lenko užpuoliko žingsnį ir kantis su jais, kantis kol nei vieno ginkluoto lenko mūsų žemėj neliks. Mūsų garbinga, narsi kariuomenė savo krutimis gina tėvų žemę, guldo savo galvas, bet jos pajėgos be visuomenės pasipirties neišties atsispirti lenkų legionams.

Kas pasigailės savo turto mūsų kariuomenei laikyti, kas vergiškai pajobys ginklo tvirtis, tas teatmena, kad atėjęs lenkas tą turtą atims, kad jis mus mindžios, niekins, kad mūsų vyrus mobilizuos, savo kariuomenės išvays.

Jei neliesime kraujo savo kraštą, savo laisvę gindami, tai liesime jį už lenkų ir mūsų dvarininkų reikalus.

Siandien mes turime pasidaryti amžinai laisvi, nepriklausomi, turime savo turtą apginti, arba amžinai svetimiems vergauti, jiems turtą krauti.

Steigiamasis Seimas.

Kaunas, 1920—IX-25 d.

Iš Tolimųjų Rytų.

VLADIVOSTOKO LIETUVIAI.

Prieš pasaulinį karą lietuvių Vladivostoke buvo tik keletas šeimynų, bet prasidėjus karui skaičius jų pradėjo augti ir dabar skaitosi apie 500 ypatų — lietuvių.

Padėjimas lietuvių gyvenančių Vladivostoke — vargingas, nes darba gauti labai sunku. Fabrikai stovi, dirbtuvės jeigu neuždarytos dar kokios ir yra, bet ir tose jokio darbo nėra, o pragyvenimas labai brangus. Kad broliai amerikiečiai geriau galėtų suprasti, kiek uždirba prastas darbininkas Vladivostoke, tai aš privesiu šitokį pavyzdį: prastas darbininkas uždirba 1 mėnesį apie 4000 rublių rusų vietiniais pinigais, o už vieną Amerikos dolerį jeigu jį nori nupirkti, tai reikia užmokėti 800 rub. tais pinigais; taip kad už visus tuos 4000 rublių gali nusipirkti tik 5 Amerikos dolerius. Iš to matyti, kad turi pragyventi. Apvalkalo ir valgio šios kainos: cukraus svaras 25 centai, arba 55 sentai japonų pinigais, mėsos svaras 175 rubliai vietiniais rusų pinigais, duonos juodos svaras 6 rub. 50 kap. rusų vietiniais pinigais, pusbačiai vyriški 4 doleriai arlenka 8 ar 9 japonų jenos ir tt. Dar reikia prie to pridėti tą, kad algas visur moka rusų vietiniais pinigais, o kur tik neuėsi į krautuvę ką nors pasipirkti, visur prašo jonomis, nors priima ir rusų pinigų, bet prisiima mokėti po kursu, kuris stovi toje dienoje ant jenos arba dolerio. Tai matote kokiame materialiskame padėjime gyvena tie lietuviai, kurie yra seniau atvažiavę į Vladivostoką. Keletas iš jų turi net savo nemažus namus arba užima gerą tarnystę kokioje nors dirbtuvėje ar kitur kur. Jie tai galėtų padėti kuom nors savo tautiečiams, bet jie kodėl tai tolinasi nuo savųjų, jiems matyt nerūpi ar turi kur prisiglausti ir ar turi nors kąsni juodos duonos. Tik dvi ar trys ypatos iš Vladivostoko pasitvirtinę lietuvių darbuojasi Lietuvos, nandai ir kuom galėdami padeda pabėgėliams.

Kas link Vladivostoko lietuvių organizaciją, tai jų yra dvi: 1) Vladivostoko lietuvių apšvietos drauga "Arklas" ir 2) "Vladivostoko lietuvių tautiško reikalų gynimo komitetas. Draugijos tikslas — darbuotis ant kiek galima tarpe lietuvių, kad užganėdinti jų dvasiškus ir morališkus reikalavimus. Tam tikslui draugija renka ant kiek galima tankian visuotiniams draugijos narių susirinkimams, išdavinėja lietuviams laikraštį "Darbininką", kurį gana veltui iš Amerikos, renčia paskaitas, dar buvo pradėjo mokyti: rašyti, skaityti, istoriją ir kitas mokslo šakas, bet tas darbas kol kas nepavyko, nes visiškai mažai atsirado lietuvių, norinčių mokytis. O kas link komiteto uždavinį, tai jis rūpinasi lietuvių reikalų atstovavimu ir pabėgėlių

klausimu. Apie praeitą ir planetąsi veikimą viršų minėto komiteto parašysiu kitą kartą, o dabar trumpai supažindinsiu jus su darbu komiteto, kuriais jis yra užsiėmęs pastarajame laike. Komitetas apsvairstęs savo posėdyje: 1) pabėgėlių padėjimą, 2) negavimą jokio atsakymo nuo lietuvių valdžios iš Kauno ant savo telegramos, kuri buvo pasiūsta jai pavasarį 1920 m. kas link išdavinėjo pasportų lietuviams ir kas link igaliotinio nuo lietuvių valdžios. Toli mesnuose Rytuose ir 3) politiška padėjimą Rytų, kuris verčia lietuvių draugijas, komitetus ir kolonijas ankštai sueti į kontaktą, kad apgynus savo teises, nutarė šaukti Rytų Sibiro lietuvių susivaižiavimą Vladivostoke 26 rugsėjo 1920 m. Susivaižiavime bus svarstomi šie klausimai:

- 1) Pranešimas atstovų iš vietų,
 - 2) Lietuvių tėvynės gražinimas,
 - 3) Kultūros ir apšvietos reikalai,
 - 4) Reikalingumas Rytuose centralinės lietuvių organizacijos,
 - 5) Spaudos biuras,
 - 6) Atstovų sumanymai.
- Kas link tolesnio veikimo viršų minėtųjų dviejų organizacijų ir abelnei apie kitas lietuvių kolonijas Rytų Sibiro ir jų veikimą pranešiu vėliau.

A. P.
11-IX-1920 m.
Vladivostok.

RINKIMAI AUSTRIJOJ.

Spalio 18 d. Austrijoje buvo rinkimai į parlamentą. Socialdemokratai išrinkti 64, krikščionys socialistai 77, pangermanistai 16.

Pirmiau didžiūmoj buvo socialdemokratai.

VAIKŲ PARALIZIUS.

Haverhill, Mass. — Naujas apsigimas vaikų paraližiui užrekorduotas. Susirgo keturių metų vaikas. Tai 18-tas šiemet apsigimas ta liga.

BEDARBIŲ RIAUSĖS.

Londono bedarbiai, skaičiuje 20.000, spalio 18 d. buvo surengę demonstraciją, kuri baigėsi riaušėmis. Plėšimai taipgi įvyko. Nuo plėšimų nukentėjo miesto dalis vadinama Whitehall. Į raitą policiją mesta plytgaliai, akmenaičiai ir kitokie daiktai. Sužeistų žmonių ir policistų buvo daug. Riaušės buvo ir ant Downing St., kur gyvena premieras Lloyd George. Po jo namo langais buvo sužeistų žmonių. Prie premiero namo minia šaukė: "Come out," išeik.

Prie bedarbių prisijungė žulkai, kurie sumišė išdaužė brangenybių krautuvinių langus ir pavogė laikrodžių ir kitokių auksų.

Sužeista 150 žmonių, suareštuota 200.

KARALIUS DUODA PAVYZDĮ.

Anglijos karalius isakė savo palociui kurti krosnį tik kada būtinai reikia ir tai tik truputį. Tuomi duoda kitiems pavyzdį taupyti anglis angliskų streiko metu.

PRAGYVENIMAS IR ALGOS.

Massachusetts valstijos darbo biuras ištyrė pragyvenimo ir algų pakilimą karo metu. Pragyvenimas nuo 1914 m. pakilo 98 nuoš. o algos tuo tarpu apskritai imant tepakilo 73 nuoš. Mažiausia algos kilo miestų samdomų darbininkų. Vidutinė darbininko alga Mass. valstijoje yra \$33.06, o 1914 metais vidutinė alga buvo \$19.05.

KETINA STREIKUOTI.

Francijos angliakasiai inteiškė reikalavimus ir pareiškė, kad jei nebus išpildyti, tai streikuos.

LABAI ATPIGO.

Manchester, N. H. — West Side firma pradėjo pardavinėti cukrų po 7c. svarą.

Ar stosi Lietuvai talkon dabar iš liuso moro, ar lauks, kol lenko botagas privers tave ginti Lietuvą?

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

TELSIAI.

Telšių gimnazija šiemet jau turi 7 klases, mokinių lankosi arti 400. Mokytojų irgi yra daug ir gerų. Gimnazijos vedėjas yra kun. A. Simaitis, inspektorius Mačernis, mokytojai: p-lė Navickaitė, dėsto francūzų kalbą (nepriverstina), lotynų kalbą dėsto Abramavičius ir Karečka, matematiką dėsto Mačernis ir Karečka, fiziką dėsto irgi Mačernis, chemiją ir gamtą p. Abramavičius, geografiją p-lė Lozinskaitė, istoriją Kryževičius, piešimą dėsto Kazimierovskis, rusų kalbą (nepriverstina) Nikolskienė, vokiečių kalbą dėsto Sargūnas atvykęs iš Mažosios Lietuvos 20 d. rugpjūčio 1920 m. Lietuvių kalbą dėsto plačiai žinomas Lietuvos rašytojas ir garsus veikėjas Vydivinas, kuris atvyko iš M. Lietuvos 20 d. rugpjūčio 1920 m. Tas garsus veikėjas Telšiuose rado plačią dirvą darbuotis tėvynės labui. Visų pirmu jį atvykęs tuoj surengė pirmąją paskaitą gimnazijos mokiniams, norėdamas su jais arčiau susipažinti. Paskui jis tokių paskaitų surengė 4 iš eilės plačiai visuomenei. Toliaus, jis matydams didį skurdą ir neįsipažinimą mokinių tarpe, stvėrėsi jų auklėjimo doroje ir praklinioje dvasioje. Tas mokiniams pageidaujama buvo ir galų gale mokiniams pakilo upas ir tuomet gerb. mokytojas pastebėjęs užganėdintus mokinius, emė pratinti juos prie rašybos, užnodamas jiems rašinėti šitą iš atminties. Gal Dievui padedant tas jo milžiniškas darbas ir vargas išduos gausius vaisius. Be to jis gražiai ir pagirtinai išmoko gimnazistus dainuoti. Neišsakomai mums maistus. Neišsakomai mums yra malonu turėti tokią praklinę ir darbštų mokytoją ir gal Dievui padedant įstaišys jis mus ir tinkamas vėžes. Dieve, stiprink jo jėgas ir sveikatą.

Telšiuose neseniai apsigyveno parvažiavęs iš Amerikos J. Gediminas. Kaip girdėti jis žada pastoti į gimnazijos mokytojus. Būtų labai malonu mums sulaukus naujo Lietuvos veikėjo.

Aš esu mokinys IV klasės, 14 metų amžiaus. Kilęs iš Jėzdaukiškės kaimo, Žemaičių Kalvarijos valšė.

Grigas Valančius.

MANO DZIAUGSMAS.

Kaip aš nudžiugau, kada emiau gauti Amerikos lietuvių gynimui dabar.

laikraštį "Darbininką" į savo rankas. Jame patėmėjau labai daug mūsų brolių lietuvių paveikslų — grupų ir atskirų veikėjų. Tai tie paveikslai ir raštai "Darbininko" dar labiau uždegė manje tėvynės meilę ir norą jai dirbti, pasi-aukuoti ir imti, jei reikės. Smagu pasidarė, kad tolimoj Amerikoje lietuviai mums eina talkon ir dirba del Lietuvos. Per tai supranti, kad del Lietuvos dirba daugelis, o kur daugelis dirba, tai ten ir užsi-degimas, entuziazmas atsiranda dirbti. Ačiū broliams ir sesutėms dirbantiems del Lietuvos, ačiū vėdams. Ačiū visiems širdingai.

Puskarininkas J. Gaulia.

TELEGRAMA.

Spalio 17 d. buvo susirinkimai Newark'e. Lietuviai iš-pirko bonų arti trijų tūkstančių. Suaukavo ginklams šimtas trisdešimt tūkstančių auksinų. Waterbury'je nupirkti tūkstančiai bonų. Lietuvos šauliams surinkta virš šimto penkiolikos tūkstančių auksinų. New Britain'e parduota daug bonų. Šauliams surinkta šimtas tūkstančių auksinų.

Lietuvos Misija.

MOKINIŲ STREIKAS BERLINE.

Berline pradinį mokyklų perdėtinu yra paskirtas Loewenstein. Jis esąs Neprigulmin-gųjų socialistų partijos narys ir be to žydas. Tai tėvai, siunčiantieji vaikus į mokyklas, baisų protestą iškėlė. Vaikai buvo besurengia demonstracija. Vienos mokyklos vaikai ejo į kitą kad susijungus gatvėms demonstruoti. Mokykla besanti uždaryta. Emė lauztis. Atbėgusi policija sulaukė. Dailis tėvų apreiškė nelesią į mokyklą vaikų iki "bedievis, komunistas, nepedagogas, žydas" bus mokyklų perdėtinis.

Jei nenori grįžti lenkų ponų pavergton Lietuvon, tai au-kuok dabar lenkam išvyti iš Lietuvos.

Amerike gali užstoti tekie laikai, kad noroms neaoroms turėsime grįžti Lietuvon. Au-kuok dabar, kad galėtum grįžti į laisvą ir neprigulmingą Lietuvą.

Kur dingtum, jei Amerike kiltų baisus nedarbas. Vienin-tėlis tuomet išganymas Lietu-va. Kad nereiktų lenkų ponų pavergton Lietuvon grįžti, au-kuok jos nuo lenkų žabangų gynimui dabar.

GARSINKITĖS

LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIŲ 1921 m

Apgarsinimų kainos:

Už visą puslapį\$25.00 | Už ketvirtą dalį puslapio\$8.00
Už pusę puslapio\$15.00 | Už aštuntą dalį puslapio\$3.00
Smulksnų apgarsinimai po \$2.00.

Apgarsinimus priimsime iki Lapkričio 1 d. 1920 m.
Visi, kurie norite apgarsinti, pasiskubinkite pristatyti apgar-sinimo kopiją. Pasigarsindami L. D. Kalendariorje pakelsite savo biz-
nį; taip pat paremsite L. D. S.
Apgarsinimus įduokite mūsų įgaliotoms ypatoms arba pasigsi-
te tiesiog

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI,
244 West Broadway,
Boston 27, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

Visose kolonijose šaukite masinius mitingus ir klokite šimtines ir penkdešimkes.

PRANEŠIMAS.

LDS Conn. Apskričio kuopoms.

L. D. S. Conn. Apskričio extra suvažiavimas įvyks 31 d. spalio 1920, Ansonia, Conn. Visos L. D. S. Conn. Apskričio kuopos malonės rinkti delegatus į virš minėtą suvažiavimą. Broliai ir sesers darbininkai, ir darbininkės! Šis extra suvažiavimas yra šaukiamas, dėl mūsų naudos ir organizacijos gerovės. Šiame suvažiavime galėsime rimtai apsvarstyti L. D. S. Seimo nutarimus ir pradėti vykinti tuos nutarimus gyvenimui. Kuopų raštininkai, kurie dar nepridavėte tiktų apskričiai, teiksitės prisijusti, nes ir taip jau tęsiasi nuo gegužės mėn. 1920.

Tadgi L. D. S. Conn. apskričio kp. prie darbo. Lai šis suvažiavimas būna pažangiausias, pavydingiausias. Visos kuopos turėtų būti atstovaujamos, nes ir priežodis sako: "Kur vienybė ten galybė." Kaip girdėt Ansoniečiai darbininkai smarkiai rengiasi prie to suvažiavimo. Tad ir mes rengimės.

L. D. S. Conn. apskr.
Pirm. P. J. Tutoraitis
rašt. B. Mitnienė.

NEWARK, N. J.

Spalio 8 d. įvyko vietinės LDS kuopos susirinkimas. Narių prisirinko vidutiniškai būrelis. Bėgantį kuopos reikalai buvo gyviausiai gvildinami. Fin. rašt. savo raporte paaiškino, kad mūsų kuopa užimanti antrą vietą skaitliumi narių visoje LDS, kas nušviečia veidus buvusių narių ir pakastino prie uoliosnio darbo labai LDS. 19 narių yra labai užsilikusių šio mokestimi. Nutarta išrinkti komisiją iš A. Kazlo, V. Valičio apsilankymui pas juos su užklausa apie tolimesnį prigulėjimą prie LDS ir sekančiame susirinkime atsisiųsiu ištraukti iš LDS knygų. Nekurie prirodinėjo kad Centro valdyba turėjo tokius narius išbraukti, nes jie daro skriaudą organizacijai. Nutarta, kad sekančiame susirinkime viršminėta komisija išduotu raporta. Neuzsimokėjusius iš savo kuopos knygų ištraukti ir pasiųsti Centrai pareikalaujant, kad jiems organą "Darbininką" būtų sustabdytu.

Paskiaus sekė rinkimas darbininkų būsiančiam obuolių baliui 23 d. spalio š. m., vietinė lietuvių svietinė. Visi nariai su noru apsiėmė pasidaruoti saviems reikalams. Malonu žiūrėti į tokį pavizingą brilių darbininkų rūpinimą savi reikalais. Šio balius rengiamoji komisija paaiškino, jog svietinė bus išpušta vien žaliūnynai, vaisingais medžiais. Priegtam minkšti, lengvi gėrimai ir užkandžiai. Drausminga sargyba užstatyta prie vaismedžių. Du didžiausių vaisių gobštuoliai grobikai bus apiekti dovanomis. Puiki muzikė griež švelniausias maloniausias melodijas. Šokius Valdyba pridūrė, kad pernai nuo panašaus balius buvo \$60 paaukavę Tėvynės reikalams, nekaitaip bus ir šimet. Tik belieka palinkėti gerų pasekmių ir laukti svečių—brilių darbininkų iš apylinkės kolonijų.

Darbininkas.

NEW YORK, N. Y.

Lietuvių mechanikų sąryšio 16 kp. laikytame susirinkime 10 d. spalio padaryta kolekta šaukiamas. Aukuočių vardai ir pavardės:

V. Kaminskis \$5.00; P. Zukytis \$5.00; J. Gudžikis \$2.00. Po \$1.00 J. Zukis, V. Pečkelis, J. Anskaitis, P. Rimkunas, K. Pranekevičia, T. Katilauskas, P. Stančikas, K. Miliauskas, J. Marcinus, M. Daniulevičia, P. Puodžinnas, A. Rimkus.

nas, M. Pranekevičiūtė, A. Rumkunas. Viso \$28.25.

16 kuopos rašt. J. Sudyskis

LINDEN, N. J.

"Darb." num 117 tilpo aprašymas L. L. P. Bonų Stoties veikimo, tarp kurio įsibrovė stambi klaida. Nepažymėta šie ankavysių vardai del Lietuvos kareivių šelpimo. Po \$1.00 M. Povilaitienė, A. Lukšienė, Vikt. Guzevičienė ir M. Ašmonta. Įgaliotinių sąrašas buvo J. K. Butkevičius Trenton, N. J., turi būti Tremly, New Jersey.

L. L. P. Bonų Stoties rašt.
J. J. Liudvinaitis

ROCHESTER, N. Y.

Pavyzdingas nutarimas.

Spalio 13 d., 1920. Lietuvių kareivių American Legion Gūdinan skyrta 459 laikytame susirinkime vienas iš narių S. Butrimas i-nešė, kad kaip mums lietuviams ir matant mūsų tėvynę didžiausiam pavojuje reikėtų padaryti rinkliavą del Lietuvos Šaulių kurie taip narsiai gina mūsų brangią tėvynę Lietuvą. Visi pritarė ir likosi sumesta dvidešimt trys dol. Paskui iš kasos paskyrė penkioliką dol., taip, kad pasidarė \$38.00. Pinigai pasiųsti Lietuvos Misijai. Labai būtų linksma matyti, kad ir kitų kolonijų kareiviai neatsiliktu nuo to. Mes visi žinome, kad dėdės Samo eilėse būnant buvo veik visko užtekiniai ir tai daugelis iš mūsų rugojo, o Lietuvos kareiviai to neturi. Atjausdami ta, mes turime jiems pagelbėti kuo galime. Aukavo sekančios ypatės:

P. Širvinskis \$1.50. Po \$1.00 S. Butrimas, P. Berenskas, J. Velšis, J. Strašinskis, J. Saučiūnas, L. Žilis, A. Širvinskis, J. Višniauskas, A. Zdanavičius, F. Miller, W. Uzdila, A. Stašaitis, A. Žinkauskas, F. Pocevičius, S. Klimaitis, M. Senkus, J. Bartmonas, A. Beileišis. Po 50c. B. Veželis, B. Yanchitis, F. Sukis, M. Belikevičius, J. Tuskenis. K. Gervickas 30c.; P. King, A. Veželis po 25c.; A. Kriškiūnas 20c.

Viso buvo surinkta \$38.00.

Juozas U. Bartmans.

BALTIMORE, MD.

Protestas Tautos Fondo 6-jo skyr.

Neramu darosi, kada Suvenytų Valstijų valdžia nepripažįsta Lietuvos Neprigulmybės. Lietuvių delegacija prie prezidento ir valstybės sekretoriaus neprileista po pasirodymu p. Colby'o notai visus nustebe. Tad visiems aišku jog p. Vileišiui atstovaujant Lietuvos saktikai su Suvenytoms Valstijoms pablogėjo. Dabar p. Vileišiui pradėjus tvirti naują "valstybinį fondą" ir sąjungas, jo darbas stačiai nepakenčiamas mūsų visuomenei ir kaip tokiis netaktingas.

Todėl Tautos Fondo 6-tas skyrus laikydamas savo mėnesinį susirinkimą 10 d. spalio š. m. Šv. Alfonso salėje nutarė vienbalsiai protestuoti prieš tokį p. Vileišio netaktinę elgimąsi;

1-ma) Kadangi p. Vileišis, kiek mes atmename, netur tam tikro įgaliojimo nuo Lietuvos valdžios, tvirti tokius fondus Suv. Valstijose, kurie erzintu didžiąją mūsų visuomenės dalį;

2-ra) Kadangi tveriamas fondas Suv. Valstijose, valdžios negali būti pripažintas, oficialiu Lietuvos Valstybės fondu;

3-čia) Kadangi tverimas tokio Valstybinio fondo yra kasimasis po pamatais Tautos Fondo, kuris surinko netoli pusę milijono dolerių visokiems Lietuvos reikalams, kaip tai:—

a) Šelpimui pabėgėlių Rusijoje laike Didžiosios karės.

b) Šelpimui belaisvių Vokietijoje ir kitur.

c) Palaikymui biurų Paryžiuje, Šveicarijoje ir kitur, kurie veikė nandai Tėvynės Lietuvos.

d) Varymui propagandos ir užlaikymui biurų New York'e ir Washington'e ir daug kitų nepaminėtų įstaigų.

Todėl mes žemiau pasirašiusieji vardan Tautos Fondo 6-to skyriaus griežtai protestuojame prieš p. Vileišio netaktinę elgimąsi, o tuo pačiu raginame spieistis prie Tautos Fondo ir reimti jį dar labiau, nes jis yra mums brangus šaltinis, iš kurio Lietuva gavo, gauna ir gaus pagalbą.

Tautos Fondo 6-to skyriaus valdyba.

Juozas Čapliński pirm.

Juozas Varnelis rašt.

A. Ramoška išdin.

BRIDGEPORT, CONN.

Spalio 17 d. gerb. kleb. M. Pankus iš sąskylos paprašė susirinkti visus lietuvius ant parapijos svietinės, o ypač tuos, kurie atjaucia savo Tėvynę Lietuvą. Žmonių prisirinko pilnutė svietinė. Gerb. klebonas paaiškino svarbu momentą ir mūsų priedermes gelbėti savo šalį nuo neprietelių "paliokų." Visų ūpas pakilo ir nutarė tuojau pradėti rinkimą aukų ir siųsti Lietuvai. Užmanymas priimtas ir tuojau ant vietos padaryta pradžia \$63.43. Išrinkta Lietuvos šelpimo komisija į kurią įeina Tautos Fondo ir Raudonojo Kryžiaus skyrų valdybos ir prie kurių dar prisideda Šv. Jurgio par. choras.

Vietinis choras turi užsibriežęs didelį darbą įsteigimui naujų vargonų. Kaip choristės, taip ir choristai eina per stubas rinkdami aukas. Beto buvo rengiamas bazaras kuris turėjo prasidėti 30 spalio ir visas pelnas turėjo eiti ant vargonų, bet šandie matydami sunku Lietuvos padėjimą, vienkalsiai skiria bazaro pelną Lietuvai. Pasirodo, kad Bridgeport lietuviams katalikams nerūpi gražus naujų fondo vardai, bet pirmoj vietoj Lietuvai. Mes dirbome ir dirbsime susispietę prie Tautos Fondo Lietuvos labui. Tad visi, o visi į darbą už Lietuvos Neprigulmybę.

Nemunas.

PHILADELPHIA, PA.

"Daktarų prakalbos."

Lietuvos Laisvės Paskolos Stotis 3 d. buvo surengus prakalbą ir užkvietė kun. Žilų kad paduotų daugiau Lietuvos Bonų. Apart kun. Žilias kalbėjo visi Philadelphia daktarai: Dambrauskas, Klimas, dr. hipnotistas Stankus ir buvęs garsiam klinike Grinius.

Kadangi jie žmonėms yra su savo prakalboms nusibodę ir jau niekas bonų neperka, kad sukirsinti žmones, tai visi keturi pradėjo nežmoniška plusti gerbiama kleboną kun. Kaulakį, būk kleb. atkalbinėjęs žmones nepirkti Lietuvos bonų. Išvadino kleb. lenkybės sekretoriaus neprileista po pasirodymu p. Colby'o notai visus nustebe. Tad visiems aišku jog p. Vileišiui atstovaujant Lietuvos saktikai su Suvenytoms Valstijoms pablogėjo. Dabar p. Vileišiui pradėjus tvirti naują "valstybinį fondą" ir sąjungas, jo darbas stačiai nepakenčiamas mūsų visuomenei ir kaip tokiis netaktingas.

Todėl Tautos Fondo 6-tas skyrus laikydamas savo mėnesinį susirinkimą 10 d. spalio š. m. Šv. Alfonso salėje nutarė vienbalsiai protestuoti prieš tokį p. Vileišio netaktinę elgimąsi;

1-ma) Kadangi p. Vileišis, kiek mes atmename, netur tam tikro įgaliojimo nuo Lietuvos valdžios, tvirti tokius fondus Suv. Valstijose, kurie erzintu didžiąją mūsų visuomenės dalį;

2-ra) Kadangi tveriamas fondas Suv. Valstijose, valdžios negali būti pripažintas, oficialiu Lietuvos Valstybės fondu;

3-čia) Kadangi tverimas tokio Valstybinio fondo yra kasimasis po pamatais Tautos Fondo, kuris surinko netoli pusę milijono dolerių visokiems Lietuvos reikalams, kaip tai:—

a) Šelpimui pabėgėlių Rusijoje laike Didžiosios karės.

b) Šelpimui belaisvių Vokietijoje ir kitur.

c) Palaikymui biurų Paryžiuje, Šveicarijoje ir kitur, kurie veikė nandai Tėvynės Lietuvos.

klebonas leido anglišką kalbą žurnalą savo lėšomis ir dirbo Lietuvos labui Philadelphiajį apie 30 metų. Kur tik buvo kokios parodos, ar kokie susirinkimai daromi pakėlimui lietuvių vardo svietintaučių akyse, kas daugiausia darbo pridėdavo ir iš kur tie visi užmanymai išėdavo kad ne iš gerb. klebono? Kieno užmanymu buvo dabar surengta milžiniška paroda ir mass-mitingai? Ir tai per vieną savaitę prie lenkų veržimasi į Lietuvą. Jūs garsinate kad, mes tautininkai prie tos parodos neprisidėjome, norėdami atitraukti žmones, kad jie nedalyvautų parodoj, bet mažai užuojautos gavote apart poros girtų salimninkų. Kuomet visi protestavo prieš lenkus, o jūs neprisidėjote, tai kas yra lenkų šalininkai ar ne jūs patys?

Jau buvo perspėta gerb. kleb., kad su tais šeškais neužiimtu, nes jie pradės dvokti, taip ir atsitiko. Bet ant toliaus manau gerb. klebonas nepamirš jų. Philadelphia lietuvių mūsų visų godojamui klebonui pasitiki ir prie kiekvieno jo užmanymo darbo tūkstančiais prisidės. Todėl klebone dirbk ir toliau, o pritarimą ir pagarbą gausi nuo Philadelphiajios lietuvių Darbininkas.

NORWOOD, MASS.

Nuo vidurio rugsėjo mėnesio čia atsidarė lietuviška duonos kepykla. Ji yra po num. 1226 Washington St. Kepyklą vedė ir yra jos savininkas Petras Bičiūnas. Jo duona gera ir gera padarė vietos lietuviams, nes atsirado konkurencijai duona atpigė. Lietuviai privalo remti P. Bičiūną perkant nuo jo duoną.

Darbai čia kaikiuriose dirbtuvėse menkėja. Nuolatai darbai eina tik "Ink Mille." Popieriniai, smalernė ir karpetinė eina darbai tik 5 dienas savaitėje. Garbarnei tai labai silpnai darbai teina. Vietinis.

BROOKLYN, N. Y.

Žinios ir veikimai.

Šioje kolonijoje L. Vyčių 41 kp. lošia žymią rolę, kaip Lietuvos nepriklausomybės ir labdarybės reikaluose, taip ir dailės srityje. Jau nekarta Brooklyn'iečiai turėjo progos pamatyti gražių veikalų, kuriuos atvaizdavo L. Vyčių 41 kp. artistai. Taigi ir vėl Brooklyn'iečiai turės labai gerą progą pamatyti pirmų kartų Brooklyn'iečių statoma "Keršta." lapkričio 20 d., 1920, McCaddins svietinėje. Turimi pažymėti, kad šio teatro žymiausia roles užima pasižymėję lošėjai, kaip ve: Antanas Snečkus, V. Abraitis, J. B. Šaliūnas ir kiti. Tad jau iškalno galima pasakyti, kad lošimas nusi-seks. Neveltui, jau žmonės iškalno tikėtus perkasi.

L. Vyčių 41 kp. teatrališkos grupės, dabartinių vedėjų yra Jonas Matulaitis, kuris yra čia gimęs ir augęs, bet pilnai suprantą esąs lietuvių. Gerbia lietuvių ir darbuojasi lietuvių dailėje. Jonas Matulaitis tebus pavyzdžiu čia augusiam jaunimui.

Spalio 22 d. atsibus Didžiojo New Yorko Liet. Dr-jų Sąryšio susirinkimas, į kurį kviečiama ir draugijų bei kuopų valdybos ir šiaip kolonijų darbuotojai. Susirinkimo tikslas sudarymui plėnų teikimui Lietuvai pagalbos ko-voje su lenkais.

Ant spalio 23 d. čia yra rengiamas lietuvių demonstracija prieš lenkus. Tik gaila, kad toji demonstracija lyk paslaptimis rengiama. Mat tai demonstracija ruošia nesenai užgimęs Lietuvių Amerikos piliečių komitetas nepa-

ruošdamas tą demonstraciją nepa-norėjo susižinoti su Didž. New Yorko Lietuvių Dr-jų Sąryšiu, kuris visuomet sėkmingai atlikdavo visokias demonstracijas ir šiaip stambesnius Lietuvos reikale pasitarnavimus. Tad paabejojant, ar demonstracija nusi-seks, kad taip nevyksiai rengiama?

Spalio 24 d. š. m., nedėlio, yra rengiama L. R. K. Mot. Sąjungos 24 kuopos šauni pramoga, New Plaza svietainėje. Reikia žinoti, kad Brooklyn'io sąjungietės yra šaunios gspadinės, kurios dažnai pasižymi surengime puikių vakarienių. Užtaigi ir viršminėta pramoga, girdėjau, baigsis labai puikia vakarienia.

Spalio 23 ir 24 d., vakarais bus rodomi krutomieji paveikslai, Karialienės Aniolų parapijos svietainėje. Paveikslus rodyt p. J. Navikas, Worcesterietis, kuris žada padaryti iš Rusijos revoliucijos 1917 m. ir šiaip juokingų komedijų. Pelnas skiriamas parapijai ir Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

J. P. M.

BRIGHTON, MASS.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 41 kp. buvo surengusi vakarą spalio 9 d. Cambridge'aus L. Vyčių 18 kp. lošėjai perstatė veiklą "Rytų Piliis." Publikos buvo labai mažai. Vakaro vedėja p-lė V. Šaulaitė.

Buvęs.

2,000 tonų ledo parduota prie miesto stočių.

Laikė vasaros karščių parduota daugiau negu 2,000 tofų ledo su lig paduoto raporto Majoro Peters per G. H. Voter.

MILŽINIŠKAS

OBUOLIŲ BALIUS

Rengiamas LDS. 14 kp.

IVYKS

SUBATOJ,

SPALIO (OCT.) 23 D., 1920

LIETUVIŲ SVETAINEJ
180 New York Ave.,
Newark, N. J.

Pradžią 7:30 val. vakare. Gerbiamos ir Gerbiameji! Žinokite kad šis obuolių balius yra parengtas ne del bizniško atžvilgio, bet kad atkreipti visumenės domą į tą grožę, kuria naudodavomės Lietuvoje, vaikščiodami sodne ir turėdami pilną valę, skindavom vaisius nuo medžių. Tais LDS, rengia tam panašų obuolių balių. Atsilankiusieji svečiai, ne tik ką turės pilną valę skinti obuolius nuo medžių, bet dar dovanas gaus. Paskirta dvi dovanos, pirmą \$5.00, antrą \$3.00 vertės.

P. S. Pirmą dovaną gaus gabiausias obuolių skynėjas, kuris daugiausiai sykių bus areštuotas, antrą dovaną gaus tam panašiai sekantis. Sveitinė bus iškalšta vaisingais medžiais, todėl ištikrųjų atsilankiusieji jausis akį Lietuvos sodne.

Muzikė bus pirmos klesos—lietuviška. INŽANGA SU WAR TAX 35c. YPATAI Visus užkviečia Rengimo Komitetas.

VELIAVOS IR IVAIRŲS

ZENKLAI.

Artistišką mūsų darbą liūdija tūkstančiai draugijų.

M. A. Norkūnas,
16 Pleasant St.,
Lawrence Mass.

Laimėkite dovanas.

DVI DOVANOS.

LDS. Centro pirmininkas p. Abražinskas skiria dvi auksines dovanas. Tas, kuris daugiausia surinks pagarsinimų į LDS. Kalendorių 1921 metais, tai tas gaus \$2.50 auksu. Ta kuopa, kuri iki sekančio 6-to LDS. seimo prirašys daugiausia naujų narių, gaus \$2.50 auksu.

PATARIMAS.

Si bendrovė, kurios biznis gerai ir plačiai išdirbtas ir išgarsintas ne tik tarp lietuvių bet ir tarp amerikiečių po visą Massachusetts valstiją. Ši korporacija, turi jau kelis skyrius nekuriuose miestuose, kurie plačiai darbuojasi tarp lietuvių ir svetimtaučių, o ypač lietuvių naudai, tai yra,

VINCENT A. JENKINS, INC.

Real Estate & Mortgages

Ši korporacija tapo neseniai inkorporuota ant \$100.000.00, kurios šėrai parduoda po \$25.00.

Patariama lietuviams šia proga pasinaudoti pakol šėrų yra, užsirašykite kiek tik galite, nes tik paskirta suma šėrų bus parduodama publikai.

Siųsdami pinigų iškirpkite šią aplikaciją ir siųskite šiuo adresu:

VINCENT A. JENKINS, INC.

395 Broadway, So. Boston, Mass.

Vardas ir Pavardė
Adresas
Miestas
Aš užsirašau šėrų VINCENT A. JENKINS, INC.,
stovio, už kuriuos prisijuosiu kaip pilną mokėstį.

CUNARD LINE
HAMBURGA IR
LIEPOJŲ
PER ANGLIJĄ
Mauretania Spalio 23
Aquitania Lapkričio 2
Trečios klesos rata į
Hamburgą ... \$125.00
Liepąją ... \$145.00
Su dadėliu
\$5.00 karės takų.
Kreipkitės prie
artimiausio Cunard agento.

IŠSIRAŠYKITE LAIKRAŠČIŲ IŠ LIETUVOS.

"Darbininke" galima gauti laikraščius iš Lietuvos. Už 50c. (galima stampėmis) gausi 10 ekz., už dolerį — 20 ekz.

KUR
GAERIU?!

Ar pas svetimtaučius gauti už padėtus pinigus ant padėlio

4 1/2%

Ir dar reikia išlaikyti pinigus pilnai šešius mėnesius kad gavus pilną nuosimtį.

Ar savo banke gauti už padėtus pinigus ant padėlio

6%

Ir kur mokama už kiekvieną mėnesį nuo dienos padėjimo.

Tas reišia kad galite išimti pinigus kada tik norite ir neprazūdudami nuosimčio nei už vieną mėnesį.

Pinigus ant padėlio galima padėti ypatiškai arba per laiškus.

DIREKTORIAI:

Ad. Kalasunas,
Providence, R. I.

D. Petkevičius,
E. Saugas, Mass.

J. Trainavičius,
Brighton, Mass.

A. J. Gotautas,
S. Boston, Mass.

DIREKTORIAI:

S. Kudzma,
Nashua, N. H.

J. Lapėnas,
Norwood, Mass.

J. Kazlauskas,
Haverhill, Mass.

J. Širvydas,
Lowell, Mass.

**CENTRALIS
BENDRAS
LIETUVIŲ
BANKAS**

Prezidentas
**JUOZAPAS
KAVALIAUSKAS**

Centras:
32-34 CROSS STREET, BOSTON, MASS.

Skyrius:
366 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

